

„JAK PISAĆ ŻEBY CHCIELI NAS CZYTAĆ”

Temat warsztatu	„JAK PISAĆ ŻEBY CHCIELI NAS CZYTAĆ”
Temat szczegółowy (jeżeli istnieje)	Ćwiczenia praktyczne z tworzenia tekstów dziennikarskich
Dla ilu uczniów?	Grupa max. 25 osobowa
Cele warsztatu	<ol style="list-style-type: none">1. Refleksja nad istotą dziennikarstwa. Definicja tego zajęcia oraz sprecyzowanie, gdzie dziennikarstwo się kończy.2. Poznanie różnych kategorii tekstów dziennikarskich i różnych metod ich podziałów.3. Ćwiczenie umiejętności praktycznych w zakresie przygotowania i tworzenia tekstów dziennikarskich.4. Refleksja nad etyką dziennikarską, odpowiedź na pytanie o społeczną odpowiedzialność i rolę dziennikarza.
Metody	<ol style="list-style-type: none">1. Burza mózgów (każdy otrzymuje karteczkę samoprzylepną, pisze na niej swoje pomysły na dany temat i przykleja je do tablicy)2. Dyskusja.3. Praca w grupkach z tekstami źródłowymi (całymi wydaniem gazet i konkretnymi tekstami dziennikarskimi).4. Praca w grupkach nad stworzeniem własnego tekstu.5. Wspólne oglądanie materiałów filmowych i dyskusja o ich treści.
W jaki sposób można ten warsztat (albo jego efekty) wykorzystać w szkole?	<ol style="list-style-type: none">1. Najlepszym pomysłem byłaby zachęta uczniów do założenia szkolnej gazety, w której mogliby wykorzystać praktyczne i teoretyczne wiadomości i umiejętności zdobyte w czasie

	<p>warsztatów.</p> <p>2. Bardzo wartościowe wydaje się stworzenie okazji do opracowania materiałów dziennikarskich różnego typu na temat „Solidarności” w regionie szkoły: jej bohaterów, wydarzeń z nią związanych, wspomnień o niej i trwałych pamiątek.</p>
Przebieg warsztatu	<p>1. CO TO JEST DZIENNIKARSTWO?</p> <p>1.1. Burza skojarzeń. Każdy pisze na małej karteczce słowa, frazy, skojarzenia z dziennikarstwem i przypina do tablicy.</p> <p>1.2. Podsumowanie burzy skojarzeń, próba stworzenia wspólnej definicji. (5 minut)</p> <p>1.3. Rozróżnianie faktów od opinii. Ćwiczenie na tekstach zał. 1. Porównywanie faktów i opinii w tekstach publicystycznych i informacyjnych.</p> <p>1.4. Ćwiczenie na pełnych egzemplarzach gazet. Uczestnicy w grupach 2-3 osobowych przeszukują wydania gazet (dzienniki, tygodniki, miesięczniki o różnej tematyce z różnych epok) celem znalezienia tekstów różnego rodzaju, biorąc pod uwagę podział, o którym mowa w pkt. 3, jak również różnice formalne.</p> <p>1.5. Podsumowanie ćwiczenia, systematyzacja kategorii podziałów tekstów ze względu na formę i treść (slajd nr 10).</p> <p>2. TEKST INFORMACYJNY</p> <p>2.1. Przedstawienie koncepcji informacji, jako tekstu opowiadającego o wydarzeniu, jego okolicznościach, przyczynach i skutkach (slajd nr 12)</p> <p>2.2. Burza skojarzeń. Czym jest informacja? Jakie posiada cechy? Sposób przeprowadzenia analogiczny do punktu Porównanie wyników burzy skojarzeń z pomysłami autorów zajęć (slajd nr 13)</p> <p>2.3. Projekcja końcowej części filmu „Robotnicy 80” opowiadającą o zakończeniu strajku w Stoczni.</p> <p>2.4. Pisanie w grupach 2-3 osobowych tekstu informacyjnego na</p>

	<p>temat wydarzeń w filmie (przy pomocy instrukcji ze slajdu nr 14)</p> <p>2.5. Wymiana doświadczeń z pisania tekstów, krytyczna lektura na forum 1-2 tekstów. Uwagi prowadzących odnośnie problemów pojawiających się w trakcie ćwiczenia 2.4</p> <p>3. TEKST PUBLICYSTYCZNY</p> <p>3.1. Przypomnienie podstawowych informacji nt. publicystyki (info., które pojawiły się już przy okazji pkt. 1.3) (slajd nr 16)</p> <p>3.2. Wprowadzenie klasyfikacji tekstów publicystycznych (slajd nr 17)</p> <p>3.3. Stworzenie własnego felietonu. Opcjonalnie: albo na temat wydarzeń zawartych w filmie przytoczonym w punkcie 2.3., albo na temat innego, szczególnie interesującego uczestników, zdarzenia. Instrukcje zawarto na slajdzie nr 18.</p> <p>3.4. Wymiana doświadczeń analogiczna do punktu 2.5</p> <p>4. WYWIAD</p> <p>4.1. Wprowadzenie podziału na wywiad informacyjny i publicystyczny. Charakterystyka i przeciwstawienie obu typów. (slajd nr 20)</p> <p>4.2. Burza skojarzeń na temat cech charakterystycznych dobrego wywiadu.</p> <p>4.3. Konfrontacja ich z cechami wypisanymi na slajdzie nr. 21</p> <p>4.4. Zapoznanie uczestników z kolejnymi etapami powstawania wywiadu, od pomysłu po autoryzację. Slajd nr 22.</p> <p>4.5. Ćwiczenie praktyczne. Wymyślić wymarzonego rozmówcę (może być to rozmówca „realny”, blisko życia uczestnika, może być „nierealny”: gwiazda, sportowiec etc.) i pytania do niego tak, aby potencjalny wywiad mógł spełniać kryteria dobrego wywiadu wynikające z pkt. 4.3 i 4.4.</p> <p>4.6. Wymiana doświadczeń analogiczna do punktu 2.5.</p>
--	---

	<p>5. REPORTAŻ</p> <p>5.1. Wprowadzenie pojęcia reportażu jako tekstu nie mieszczącego się w podziale na publicystykę i informację. Przedstawienie reportażu jako czegoś pomiędzy omawianymi wcześniej formami. Reportaż to tekst przedstawiający autentyczne zdarzenia i autentycznych bohaterów widzianych jednak z subiektywnej perspektywy reportera.</p> <p>5.2. Projekcja materiału filmowego przygotowanego przez fundację Nowe Media w którym reporter Mariusz Szczygieł opowiada o sposobie konstruowania i wyborze tematu reportażu.</p> <p>5.3. Ćwiczenie praktyczne. Wymyślić w grupach temat reportażu. Temat może być dowolny, ale powinien być ciekawy, oryginalny i możliwy do zrealizowania (może dotyczyć wydarzeń i bohaterów związanych z lokalną społecznością).</p> <p>6. ETYKA DZIENNIKARSKA</p> <p>6.1. Krótkie wyjaśnienie, czemu praca dziennikarza wiąże się z dużą odpowiedzialnością (media są dla czytelników oknami na świat, obowiązkiem dziennikarza jest z jednej strony przedstawianie prawdy, ale z drugiej ochrona swoich bohaterów i informatorów)</p> <p>6.2. Burza mózgów na temat zasad którymi w swojej pracy powinien kierować się dziennikarz.</p> <p>6.3. Rozdanie Kodeksów Etyki Dziennikarskiej i wspólne odczytanie najważniejszych punktów.</p>
Materiały dodatkowe dla uczniów (np. karty pracy, instrukcje)	<p>Materiał 1. Zestaw tekstów dot. Wyboru ministrów nowego rządu, użyteczny w pkt. 1.3. Może zostać zastąpiony innym, bardziej aktualnym zestawem tekstów dobranych wg podobnego kryterium.</p> <p>Materiał 2. Dowolnie dobrane, zróżnicowane pełne wydania gazet potrzebne w pkt. 1.4.</p>

	<p>Materiał 3. Link do filmu „Robotnicy 80” . Należy go puszczać od 1:18:00 do końca https://www.youtube.com/watch?v=eP-CdYRK_gU, o którym mowa w punkcie 2.3.</p> <p>Materiał 4: Link do filmu „Temat na reportaź” Mariusza Szczygła https://www.youtube.com/watch?v=Dg2n3RPPHlw, o którym mowa w pkt. 5.2.</p> <p>Materiał 5. Kodeks Etyki Dziennikarskiej, o którym mowa w pkt. 6.3.</p>
Materiały dodatkowe dla nauczycieli (np. instrukcja wykorzystania metody w pracy z uczniami, materiały merytoryczne)	<p>Materiał 6. Prezentacja multimedialna autorstwa Macieja Onyszkiewicza i Stanisława Zakroczymskiego, będąca bazowym materiałem potrzebnym do przeprowadzenia całych zajęć. Odwołania do konkretnych slajdów znajdują się w punkcie „przebieg warsztatu.”</p> <p>UWAGA 1: Zdecydowanie jest wskazane, aby prowadzący warsztat miał doświadczenie dziennikarskie. Tylko wtedy będzie mógł udzielać naprawdę kompetentnych uwag w czasie ćwiczeń praktycznych, których powodzenie stanowi o powodzeniu całego warsztatu.</p> <p>UWAGA 2: Czas trwania warsztatów w pełnej wersji to ok. 4,5 godziny zegarowej. Jeśli przewidziano na nie mniej czasu, należy ograniczyć części dot. Publicystyki i reportażu. Można je również całkiem pominąć. Niezbędny minimum dla osiągnięcia celu warsztatu jest zdefiniowanie pojęcia dziennikarstwa, przeprowadzenie rozróżnienia form dziennikarskich, zajęcia praktyczne z tekstu informacyjnego i choćby krótka rozmowa o etyce dziennikarskiej.</p>

AUTORZY SCENARIUSZA:

Maciej Onyszkiewicz. Absolwent resocjalizacji na APS i student socjologii na UW. Wieloletni wychowawca w grupie Sekcji Rodzin Klubu Inteligencji Katolickiej. Redaktor kwartalnika „Kontakt”.

Stanisław Zakroczyński Student historii i prawa w ramach Kolegium MISH UW. Edukator w Domu Spotkań z Historią z półtorarocznym stażem. Redaktor kwartalnika „Kontakt” i szef dwutygodnika internetowego magazynkontakt.pl

KONTAKT:

maciekony@gmail.com

szakroczymski@gmail.com